

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра ФІНАНСІВ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декана економічного факультету
Анатолій ДІБРОВА
«16» травня 2023 р.

“СХВАЛЕНО”
на засіданні кафедри фінансів
Протокол № 13 від «16» травня 2024 р.
Завідувач кафедри
Наталія ШВЕЦЬ

”РОЗГЛЯНУТО”
Гарант ОП «Корпоративні фінанси»
Лариса Олійник

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛІНГ**

Галузь знань: *07 Управління та адміністрування*

Спеціальність: *072 Фінанси, банківська справа та страхування*

Освітня програма: *Корпоративні фінанси*

Факультет: *Економічний*

Розробник: *PhD, асистент кафедри фінансів Клименко М.В.*

Київ – 2024р.

Опис навчальної дисципліни

Фінансовий контролінг

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування	
Освітня програма	Корпоративні фінанси	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	3	-
Семестр	6	-
Лекційні заняття	30 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	8 год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	90 год.	104 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	-

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: формування у майбутніх фахівців економічного мислення та системи знань щодо фінансового контролінгу.

Завдання: вивчення сутності, цілей та засад фінансового контролінгу, організації фінансового контролінгу, оволодіння імплементацією інструментів оперативного і стратегічного контролінгу, постановкою систем управління витратами та вартісно-орієнтованого менеджменту, а також сучасними методами оцінювання результативності та фінансової діагностики компаній.

Предмет дисципліни: методологічні положення, теоретико- методологічні засади та інструментарій здійснення фінансового контролінгу.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК3. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

СК12. Здатність формувати та приймати фахові рішення у сфері корпоративних фінансів суб'єктів господарювання аграрного сектору економіки.

програмні результати навчання (ПРН):

ПРН05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПРН24. Знати і вміти застосовувати на практиці методи та інструменти ідентифікації та розв'язання проблем в сфері корпоративних фінансів.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	л а б	Ін д	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль I. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛІНГУ													
Тема 1. Контролінг: інструмент управління підприємством	1-2	15	3	3			9						

Тема 2. Характеристика об'єктів контролінгу	3-4	15	3	3			9						
Тема 3. Фінансовий контролінг: сутність, види, принципи, функції	4-5	15	3	3			9						
Тема 4. Бюджетування як інструмент оперативного фінансового контролінгу	6-7	15	3	3			9						
Тема 5. Фінансове прогнозування та планування на підприємстві	7-8	15	3	3			9						
Разом за змістовим модулем 1		75	15	15			45						
Змістовий модуль II. ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛІНГ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ													
Тема 6. Фінансова діагностика та моніторинг у системі контролінгу	8-9	15	3	3			9						
Тема 7. Оцінка результативності фінансовогосподарсь кої діяльності та системи мотивації	9-10	15	3	3			9						
Тема 8. Система вартісно- орієнтованого управління підприємством	10-11	15	3	3			9						
Тема 9. Практичні інструменти й принципи стратегічного контролінгу.	12-13	15	3	3			9						
Тема 10. Практичні інструменти й принципи оперативного контролінгу.	14-15	15	3	3			9						
Разом за змістовим модулем 2		75	15	15			45						
Курсовий проект (робота) (якщо є в					-	-	-	-					

робочому навчальному плані)	-	-										
Усього годин		150	30	30			90					

3. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Контролінг: інструмент управління підприємством	3
2	Характеристика об'єктів контролінгу	3
3	Фінансовий контролінг: сутність, види, принципи, функції	3
4	Бюджетування як інструмент оперативного фінансового контролінгу	3
5	Фінансове прогнозування та планування на підприємстві	3
6	Фінансова діагностика та моніторинг у системі контролінгу	3
7	Оцінка результативності фінансовогосподарської діяльності та системи мотивації	3
8	Система вартісно-орієнтованого управління підприємством	3
9	Практичні інструменти й принципи стратегічного контролінгу	3
10	Практичні інструменти й принципи оперативного контролінгу	3

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Контролінг: інструмент управління підприємством	9
2	Характеристика об'єктів контролінгу	9
3	Фінансовий контролінг: сутність, види, принципи, функції	9
4	Бюджетування як інструмент оперативного фінансового контролінгу	9
5	Фінансове прогнозування та планування на підприємстві	9
6	Фінансова діагностика та моніторинг у системі контролінгу	9
7	Оцінка результативності фінансовогосподарської діяльності та системи мотивації	9
8	Система вартісно-орієнтованого управління підприємством	9
9	Практичні інструменти й принципи стратегічного контролінгу	9
10	Практичні інструменти й принципи оперативного контролінгу	9

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- захист практичних робіт.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);

- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані);
- самостійна робота (виконання завдань).

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проекти;
- реферати, есе;
- захист практичних робіт.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2972>)
- Клименко М.В. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Фінансовий контролінг» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Корпоративні фінанси» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Київ: Видавничий центр НУБіП України, 2024. 42с.
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- нормативні документи.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Канеман Д. Мислення швидке й повільне; з англ. пер. М. Яковлев. Київ: Наш формат, 2017. 479 с.
2. Талер Р. Поведінкова економіка. Як емоції впливають на економічні рішення; пер. з англ. С. Крикуненко. Київ: Наш формат, 2018. 462 с.. 11.
3. Фінанси : навчальний посібник / за заг. ред. дра екон. наук, професора І. В. Журавльової. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 330 с.
4. Фінанси: Навчальний посібник: експрес курс / Волохова І. С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. та ін. за заг. ред. Волохової І. С. Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. 262 с.
5. Шпак Н.О., Ярошевич Н.Б., Побурко О.Я. Фінанси, гроші та кредит: навч. Посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. – 416 с.
6. Ярошевич Н.Б., Кондрат І.Ю., Ливдар М.В. Фінанси: Навчальний посібник. Львів: Видавництво “Простір-М”. 2018. 298с.
7. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури. 2018. 292 с.
8. Закон України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» від 9 листопада 2023 року № 3460-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-20#Text> (дата звернення 20.05.2024).
9. Кодекс України з процедур банкрутства від 18 жовтня 2018 року № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/2597-19#Text> (дата звернення 20.05.2024).
10. Брітченко І.Г., Князевич А.О. Контролінг : навч. посіб. Рівне : Волинські обереги, 2015. 280 с
11. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо вдосконалення онлайн-комунікації з платниками податків та уточнення окремих положень законодавства» від 23 лютого 2024 року № 3603-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3603-20#Text> (дата звернення 20.05.2024).
12. Закон України «Про внесення змін до Закону України "Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків" та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення державного регулювання та нагляду на ринках капіталу та організованих товарних ринках» від 22 лютого 2024 року № 3585-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3585-20#Text> (дата звернення 20.05.2024).
13. Horngren's Financial & Managerial Accounting: The Financial & Managerial Chapters, 7th edition, Published by Pearson (September 29th 2020). 2021.

14. John Wild, Ken Shaw, Kermit Larson Fundamental Accounting Principles, 25th Edition ISBN10: McGraw Hill. 2021.

15. Jerry J. Weygandt, Paul D. Kimmel, Donald E. Kieso. Managerial Accounting: Tools for Business Decision Making, Wiley; 7. edition (26 May 2015)

16. Sheridan Titman. Financial Management: Principles and Applications, 13th edition, Published by Pearson (September 18th 2020). 2018.

17. Про внесення змін до рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 16 лютого 2024 року № 189. Рішення від 13.03.2024 № 282. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 14 березня 2024 р. за № 387/41732 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0387-24#Text> (дата звернення 20.05.2024).

18. Закон України "Про фінансові послуги та фінансові компанії" від 14 грудня 2021 року № 1953-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>

19. Біляк Ю.В. Міжнародні фінанси: навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2023. 634с.

20. Фінансовий менеджмент : [підручник] / А.М. Поддєрьогін [та ін.]; кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. – К. : КНЕУ, 2017. - 535 с.

21. Терещенко О.О. Фінансовий контролінг : навч. посібник / О.О. Терещенко, Н.Д. Бабяк. – К.: КНЕУ, 2013. – 407 с.

22. Заячківська О. В. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Фінансовий контролінг» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної і заочної форм навчання. Рівне : НУВГП, 2022. 53 с.

23. Офіційний сайт Державної податкової служби України URL: <https://tax.gov.ua/>

24. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL:<https://www.mof.gov.ua/uk>

25. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

26. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua>

27. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua

28. Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. URL: <http://www.uaib.com.ua>.